

Готовність учителя до формування здоров'язбережувального середовища загальноосвітнього навчального закладу: сутність і структура

Юрій ЗАВАЛЕВСЬКИЙ,

доктор педагогічних наук, доцент,
заступник директора Інституту модернізації
змісту освіти МОН України,

Таміла БЕРЕЖНА,

кандидат педагогічних наук, старший науковий
співробітник відділу дослідження підготовки вчителів
Інституту модернізації змісту освіти МОН України

Вирішення проблеми здоров'я людини закладено в самій людині, в знанні і розумінні нею проблем формування, збереження, зміцнення і відновлення власного здоров'я, а також в умінні дотримуватися правил здорового способу життя. Діти мають усвідомити, що наше майбутнє – за здоровими людьми, адже лише фізично і морально здорова людина здатна розбудовувати своє життя, творити та приносити користь людям.

З метою поліпшення здоров'я дітей та молоді, в Україні прийнято близько 100 нормативно-правових актів, спрямованих на формування здоров'язбережувального середовища загальноосвітнього навчального закладу, позитивної мотивації на здоровий спосіб життя та культури здоров'я в учнів. Їх завдання полягає у тому, щоб скоординувати зусилля школи, сім'ї, громадськості, всіх зацікавлених центральних, місцевих органів виконавчої влади та місцевого самоврядування.

Провідна роль у реалізації здоров'язбереження учнів належить учителям. В.О. Сухомлинський зазначав: «Учитель повинен знати і відчувати, що на його совісті – доля кожної дитини, що від його духовної культури та ідейного багатства залежить розум, здоров'я, щастя людини, яку виховує школа» [17].

Ці ідеї є актуальними й нині, з огляду на що особливої уваги потребує питання підвищення компетентності педагогічного колективу, підготовки вчителів до формування здоров'язбережувального середовища загальноосвітнього навчального закладу як складової їхніх професійних обов'язків.

Готовність учителя у педагогічній літературі розглядається з різних позицій, зокрема як: умова

та регулятор діяльності, психологічний стан, установка, особистісне утворення, ставлення, наявність певних потреб, синтез властивостей особистості тощо.

Як зазначає Б.Анан'єв, готовність починає формуватися ще до початку професійної (трудової) діяльності, а надалі розвивається разом із професійною працездатністю як потенціалом основної діяльності [1, с. 23].

У працях із дослідження установки особистості Д.Узнадзе наголошував, що готовність – суттєва ознака установки, яка виявляється в усіх випадках поведінкової активності суб'єкта [18, с. 137]. Готовність – це складне особистісне утворення, багаторівнева та багатопланова система якостей і властивостей особистості, що в сукупності дають змогу суб'єкту ефективно виконувати конкретну діяльність, стверджує дослідник В.Моляко [14, с. 12]. А.Ліненко дотримується думки, що готовність – це цілісне стійке особистісне утворення, яке характеризується емоційно-когнітивною та вольовою мобілізацією суб'єкта в момент включення його у певний вид діяльності [12].

З огляду на ідеї І.Шапошнікової, готовність майбутнього вчителя початкових класів до педагогічної діяльності базується на психологічній, педагогічній і предметній підготовці, що передбачає, насамперед, сформованість особистісних якостей педагога [19, с. 152]. Такої самої думки дотримується В.Ортинський, який розглядає готовність до професійної педагогічної діяльності як професійну кваліфікацію та певну сукупність особистісних якостей і властивостей [15, с. 453].

На думку В.Сластьоніна, готовність є особливим психічним станом, який характеризується наявністю в суб'єкта образу, структури певної дії та постійної направленості свідомості на її виконання.

Дослідник виділяє у складі професійної готовності, по-перше, психологічну, психофізіологічну та фізичну готовність, а по-друге – науково-теоретичну та практичну готовність. Теоретична готовність – система знань, необхідних для здійснення діяльності, а практична готовність – наявність аналітичних, прогностичних, проєктивних та рефлексивних умінь. При цьому готовність, у його розумінні, складається із різного виду установок на усвідомлення певного завдання, моделі вірогідної поведінки, визначення спеціальних способів діяльності, оцінки своїх можливостей у їх співвідношенні з труднощами й необхідністю досягнення певного результату [16, с. 16].

Готовність до інноваційної педагогічної діяльності І.Дичківська розуміє як особливий особистісний стан, що передбачає наявність у педагога мотиваційно-ціннісного ставлення до професійної діяльності, володіння ефективними способами і засобами досягнення педагогічних цілей, здатності до творчості і рефлексії [5, с. 335]. Поняття «готовність» А.Капська трактує як позитивне ставлення, інтерес, стійкість мотиву педагогічної діяльності, спрямованість на діяльність; знання та уявлення про особливості діяльності, вимоги до особистості вчителя; володіння знаннями, вміннями, процесами аналізу, синтезу, порівнянь, узагальнень; самооцінювання своєї діяльності, рівня підготовки до неї та адекватність розв'язання професійних завдань [9].

Готовність розглядається у працях Н.Кузьміної, яка вважає, що психологічна готовність охоплює запас професійних знань, умінь і навичок; а також властивості особистості: переконання, педагогічні здібності, інтереси, професійну пам'ять, мислення, увагу, педагогічну спрямованість думки, працездатність, емоційність, моральний потенціал особистості, що мають забезпечити успішне виконання професійних функцій [11, с. 22].

На думку Л.Кандибович, готовність – це не лише властивість чи ознака окремої особистості, це концентрований показник діяльності сутності особи, міра її професійних здібностей [6, с. 35].

Зазначимо: в психолого-педагогічних працях готовність визначається як активно-діяльнісний стан особистості, установка на певну поведінку, мобілізація сил на виконання завдання. Феномен готовності досліджувала І.Якиманська, яка виділила тривалу й ситуативну готовність, що залежить від типу вищої нервової діяльності, індивідуальних здатностей особистості й умов протікання діяльності [20, с. 28]. Дослідниця вважає готовність тимчасовим особистісним станом, що має три види: достатній, підвищений і знижений. Стан достатньої готовності притаманний людині перед повсякденною, звичною роботою; стан підвищеної готовності збуджується новизною і творчим змістом роботи, нетрадиційним стимулюванням, гарним фізичним самопочуттям тощо; неадекватна емотивність особистості, що спричиняє нездатність, абстрагованість уваги, помилковість дій – це стан зниженої готовності [20, с. 28].

Отже, зважаючи на різні підходи до визначення поняття *готовності до професійної педагогічної діяльності* більшість науковців розглядають його як засвоєння і опанування вчителем професійних функцій. Однак ближчими до нашого розуміння готовності вчителів до формування здоров'язбережувального середовища є трактування готовності на основі поняття особистісного стану.

З огляду на це, ми вважаємо, що готовність учителя до формування здоров'язбережувального середовища варто розглядати як складову його готовності до професійної діяльності; це поняття трактуємо як діяльнісний стан, сформований на основі знань, потреб і ставлень, умінь і навичок, власного досвіду щодо збереження і зміцнення здоров'я дітей у загальноосвітньому навчальному закладі.

Вчитель повинен володіти професійними знаннями і вміннями, бути здатним творчо змінювати свою особистість на основі використання психолого-педагогічних знань, опанування об'єктивних духовно-моральних цінностей суспільства, з урахуванням власної індивідуальності особистості.

Як зазначає І.Бех, значущим у професійній діяльності сучасного вчителя є поглиблене самопізнання, співвідношення своїх особистісних особливостей з вимогою гуманістичної орієнтації у педагогічній взаємодії [4, с. 85]. Підготовка вчителя до створення здоров'язбережувального середовища загальноосвітнього навчального закладу спрямована на формування в нього таких особистісних якостей, знань і умінь: моральних достоїнств (громадянськості, принциповості, працелюбності, чесності); педагогічної майстерності (широкої ерудиції, критичного мислення, світоглядних переконань); розвинених комунікативних властивостей (чуйності, доброти, вміння співчувати і розуміти іншу людину); високої загальної культури (широти кругозору, розуміння і знання творів мистецтва; розвиненого мовлення, привабливого зовнішнього вигляду; вміння розв'язувати конфліктні ситуації) тощо.

Учитель, причетний до формування здоров'язбережувального середовища загальноосвітнього навчального закладу і впровадження здоров'язбережувальних педагогічних технологій, повинен сам володіти системою здоров'язбережувальних знань, відзначатися відповідальним ставленням до власного здоров'я як вищої цінності, розуміти необхідність його збереження і зміцнення власним громадянським обов'язком.

Для об'єктивного оцінювання готовності вчителя до формування здоров'язбережувального середовища загальноосвітнього навчального закладу необхідно визначитися з її структурою, компонентами, критеріями і показниками. Зважаючи на багатоаспектність проблеми готовності до професійно-педагогічної діяльності, більшість дослідників відзначають складність структури готовності, тлумачать її як цілісну, стійку систему взаємопов'язаних, взаємозалежних, взаємозумовлених компонентів. Зважаючи на досліджуваний напрям

професійно-педагогічної діяльності, науковці визначають різні компоненти готовності.

У структурі готовності до професійної діяльності Д.Узнадзе виокремив три взаємопов'язані компоненти: а) когнітивний, на основі якого здійснюється інтеграція уявлення про різні види діяльності; б) мотиваційно-змістовний, що забезпечує ініціацію процесу діяльності; в) саморегулятивний, на основі якого визначається здатність людини протистояти тиску зовнішніх обставин [18, с. 45].

Дослідники М.Дьяченко та Л.Кандилович у структурі готовності виділяють такі взаємопов'язані між собою компоненти: *мотиваційний* – виражається у наявності потреби успішно виконувати поставлене завдання, інтересі до об'єкта діяльності, способах її здійснення, прагнення до успіху; *орієнтаційний* – охоплює знання й уявлення про особливості та умови діяльності; *операціональний* – передбачає володіння способами та прийомами діяльності, вміннями та навиками; *вольовий* – характеризує внутрішню потребу в управлінні діями; *оціночний* – передбачає самооцінювання своєї підготовленості [6, с. 35]. Н.Іпполітова у структурі готовності майбутнього вчителя до професійної педагогічної діяльності виділяє три взаємопов'язані компоненти: *особистісний* – характеризує ступінь морально-педагогічної готовності вчителя до професійної діяльності, відображає ступінь сформованості ціннісних орієнтацій, інтересу до професії, рівень розвитку мотивації до педагогічної діяльності; *когнітивний* – відображає поінформованість педагога щодо сутності та змісту педагогічної діяльності, рівень загальнопедагогічних, методичних, спеціально-предметних знань, необхідних для здійснення ефективної професійно-педагогічної діяльності; *практикологічний* – характеризує професійні вміння і навички, необхідні для реалізації функцій педагогічної діяльності та забезпечення її ефективності [8].

Дослідниця Н.Мазур також обстоює певні компоненти готовності. Когнітивний компонент готовності вчителя до моніторингу навчальних досягнень учнів представлений сукупністю знань (загальнокультурних, природничо-наукових, психолого-педагогічних, спеціальних); практичний компонент охоплює сукупність знань, що дають змогу вчителю визначати цілі проведення моніторингових процедур, вибирати методики та інструментарій для їх проведення, збирати та аналізувати отримані дані, корегувати індивідуальні траєкторії розвитку учня та вдосконалювати власні професійні компетенції. Мотиваційний компонент готовності забезпечує цілісний характер цього утворення, характеризує професійно-педагогічну спрямованість особистості вчителя [13].

Науковець М.Козуб зазначає: готовність майбутнього вчителя до здійснення здоров'язбережувальної діяльності розуміється як інтегративне утворення особистості, що має системну організацію, складну, багаторівневу структуру, розглядається як цілісна взаємодія і взаємопроникнення фізичного, мотиваційного, когнітивного, практичного (операційно-діяльнісного) і рефлексивного компонентів [10]. Їхня сформованість визначає здоров'язбережувальний характер і логіку організації та здійснення педагогічної діяльності, потреба та спрямованість професійно-особистісного зростання майбутнього вчителя фізичної культури [там само].

З позиції О.Безпалько, готовність охоплює комплекс взаємопов'язаних мотиваційно-ціннісних, когнітивно-інтелектуальних та операційно-діяльнісних детермінант неперервного професійного зростання педагога, що забезпечують оптимальну реалізацію самоосвіти, самовиховання, самоактуалізації в його професійній діяльності [3, с. 19].

Отже, аналіз наукової літератури з проблеми готовності до професійної педагогічної діяльності засвідчив, що більшість дослідників у структурі

готовності виокремлюють знання, вміння, певний досвід їх застосування на практиці, позитивне ставлення до професії, стійкі мотиви педагогічної діяльності, наявність професійно важливих якостей особистості, що виявляються у повсякденній діяльності вчителя.

Зважаючи на ці напрацювання, ми у готовності вчителя до формування здоров'язбережувального середовища загальноосвітнього навчального закладу виокремили такі компоненти: когнітивний, емоційно-ціннісний та практично-діяльнісний.

Когнітивний компонент готовності вчителя до формування здоров'язбережувального середовища загальноосвітнього навчального закладу представлений сукупністю знань (загальнокультурних, природничих, психолого-педагогічних, спеціальних), необхідних йому для формування здоров'язбережувального середовища, аналізу результатів та внесення змін у навчально-виховний процес. Цей компонент готовності передбачає підвищення рівня професійної компетентності вчителя для процесу формування здоров'язбережувального середовища загальноосвітнього навчального закладу. Вважаємо, що з метою формування здоров'язбережувального середовища загальноосвітнього навчального закладу вчителю потрібні знання з різних галузей наук, інтегровані в єдину систему уявлень про здоров'я і здоровий спосіб життя; знання про способи зміцнення і збереження здоров'я, базовими серед яких є знання психолого-педагогічного та методичного профілів.

Ефективна здоров'язбережувальна діяльність вчителя ґрунтується на оволодінні ним теорією й методикою формування культури здоров'я, а також системою знань, необхідних для здійснення здоров'язбережувального навчально-виховного процесу і спрямованих на вивчення: нормативно-правового забезпечення системи збереження здоров'я дітей; закономірностей та особливостей їх духовного, фізичного і психічного розвитку; умов життєдіяльності; факторів ризику для здоров'я; ресурсів збереження, зміцнення та відновлення здоров'я; здоров'язбережувальних педагогічних технологій. Важливим також є обізнаність учителя щодо взаємозв'язку фізіологічної та соціальної зрілості, структурних і функціональних особливостей опорно-рухового апарату, серцево-судинної та дихальної систем. Ці знання необхідні для обґрунтування режиму рухової активності, а також вирішення питань, пов'язаних із проблемами інтелектуальних та емоційних перевантажень, гіподинамії.

Емоційно-ціннісний компонент визначається емоціями, цінностями, потребами, розвитком соціально ціннісних та особистісно значущих мотивів до дії. Він характеризує професійно-педагогічну спрямованість особистості вчителя на основі усвідомлення соціально значущості проблеми формування здоров'язбережувального середовища загальноосвітнього навчального закладу та

спрямовує вчителя до здійснення певного виду діяльності. Його складовими є: ціннісні орієнтації особистості, ціннісне та відповідальне ставлення до власного здоров'я і здоров'я оточуючих, потреба у формуванні здоров'язбережувального середовища загальноосвітнього навчального закладу, відчуття і забезпечення комфорту та безпеки у загальноосвітньому навчальному закладі. Цей компонент охоплює цільові настанови, спрямовує на реалізацію мети і планів спонукає до співпраці, забезпечує передумови для творчої діяльності.

Практично-діяльнісний компонент визначається як сукупність умінь та навичок, що дають змогу вирішувати завдання під час здоров'язбережувальної діяльності з учнями: організація здоров'язбережувального навчально-виховного процесу; вміння проводити діагностику рівня індивідуального здоров'я з урахуванням психосоматичних, конституційних і соціально-духовних особливостей особистості; здійснювати систему рекреаційних та корекційних заходів щодо збереження здоров'я; впроваджувати здоров'язбережувальні педагогічні технології, що враховують вік, соціальне та екологічне середовище; забезпечити соціально-гігієнічні умови життєдіяльності учнів.

Цей компонент охоплює також комунікативні вміння, здатність використовувати різні механізми формування міжособистісних взаємин учасників навчально-виховного процесу, створювати сприятливу емоційну атмосферу, виявляти гнучкість у вирішенні конфліктних ситуацій. Отже, готовність визначається у діях, що виявляються шляхом організаторських та комунікативних умінь.

Сформованість компонентів засвідчує високий рівень готовності вчителя до формування здоров'язбережувального середовища загальноосвітнього навчального закладу, що відображається в професійній компетентності. Тож формування готовності вчителів має відбуватися за напрямками, що характеризують структурні компоненти: систематичне оновлення й поповнення знань, необхідних для здійснення здоров'язбережувального навчально-виховного процесу та формування основ культури здоров'я; підвищення мотивації; планова робота з набуття відповідних умінь та практичних навичок щодо вирішення завдань під час здоров'язбережувальної діяльності.

Розуміння сутності компонентів готовності вчителя до формування здоров'язбережувального середовища дає змогу визначити відповідні критерії.

Когнітивному компоненту готовності вчителів до формування здоров'язбережувального середовища загальноосвітнього навчального закладу відповідає критерій «Знання основ збереження здоров'я учнів у загальноосвітньому навчальному закладі», що характеризується реальним рівнем знань про санітарно-гігієнічні вимоги до організації навчально-виховного процесу в загальноосвітньому навчальному закладі, здоров'язбережувальні

педагогічні технології та вплив освітнього середовища на здоров'я учнів.

Критерій «Ставлення до здоров'я учнів» відповідає емоційно-ціннісному компонентові і дозволяє визначити ставлення вчителя до здоров'я учнів, здорового способу життя, а також ступінь відповідальності вчителя за власне здоров'я та здоров'я учнів.

Цей критерій дає змогу визначити потребу в формуванні здоров'язбережувального середовища загальноосвітнього навчального закладу та розглянути її як усвідомлену й реалізовану дію вчителя, спрямовану на забезпечення умов навчання, психологічного комфорту та безпеки у загальноосвітньому навчальному закладі.

Обрання критерію «Сформованість здоров'язбережувального середовища» зумовлене розумінням необхідності формування здоров'язбережувального середовища загальноосвітнього навчального закладу, дотримання санітарно-гігієнічних вимог під час організації навчально-виховного процесу. Важливими показниками цього критерію є впровадження здоров'язбережувальних педагогічних технологій; активізації співпраці з батьками щодо формування здоров'язбережувального середовища загальноосвітнього навчального закладу. На основі цього критерію визначається ступінь відповідальності вчителя за сформованість здоров'язбережувального середовища загальноосвітнього навчального закладу.

Отже, якісна освіта базується на високому рівні професійної компетентності вчителя, його духовності, вмінні організувати навчально-виховний процес, сформувані здорові стосунки спілкування в колективі учнів, колег, батьків та створити здоров'язбережувальне середовище загальноосвітнього навчального закладу.

Означена модель впроваджується в експериментальному навчальному закладі всеукраїнського рівня – «Навчально-виховному об'єднанні №136 «Класична гімназія ім. Кирила і Мефодія – початкова школа – дошкільний навчальний заклад – валеологічний центр шкіл сприяння здоров'ю». Розробляючи програму підготовки вчителів до формування здоров'язбережувального середовища загальноосвітнього навчального закладу, педагогічний колектив враховував не лише результати експерименту, а й досвід застосування здоров'язбережувальних педагогічних технологій у навчально-виховний процес.

Як засвідчує практика організації підготовки вчителів у Навчально-виховному об'єднанні №136 м. Дніпропетровська, вона здійснювалася за такими формами:

– масові (цільові семінари і семінари-практикуми, педагогічні читання, науково-практичні конференції, психолого-педагогічні консиліуми, методичні оперативні наради), спрямовані на вироблення єдиної педагогічної позиції і підходів до актуальних педагогічних проблем;

– групові (методичні об'єднання, творчі групи, школи передового педагогічного досвіду, педагогічної майстерності, тренінги, презентації, подорожі, «круглі столи», дискусії, ігри, диспути, моделювання уроків, виховних заходів), які є більш мобільними і динамічними, оскільки об'єднують вчителів за інтересами;

– індивідуальні (наставництво, консультації, самоосвіта, стажування), що сприяють реалізації індивідуальних програм підвищення кваліфікації вчителів з урахуванням їх компетентності, потреб, інтересів.

Література

1. *Ананьєв Б.Г.* Человек как предмет познания: науч. пособие / Б.Г. Ананьев. – СПб, 2001. – 288 с.
2. *Аникеева Т.В.* Образовательная среда школы как условие профессионального самоопределения старшеклассников: дисс. ... канд. пед. наук: 13.00.01 / Т.В. Аникеева. – СПб, 2001. – 220 с.
3. *Безпалько О.В.* Організація соціально-педагогічної роботи з дітьми та молоддю у територіальній громаді: теоретико-методичні основи: [монографія] / О.В. Безпалько. – К.: Наук. світ, 2006. – 363 с.
4. *Бех І.Д.* Виховання особистості: у 2 кн. – Кн. 2: Особистісно орієнтований підхід: теоретико-технологічні засади [наук. вид.] / І.Д. Бех. – К.: Либідь, 2003. – 338 с.
5. *Дичківська І.М.* Інноваційні педагогічні технології: навч. посіб. / І.М. Дичківська. – К.: Академвидав, 2004. – 352 с.
6. *Дьяченко М.И.* Психологические проблемы готовности к деятельности / М.И. Дьяченко, Л.А. Кандыбович. – Минск, 1976. – 174 с.
7. *Ипполитова Н.* Анализ понятия «педагогические условия»: сущность, классификация / Н.Ипполитова, Н.Стерхова. – General and Professional Education. – 2012. – №1. – С. 8–14.
8. *Ипполитова Н.В.* Система профессиональной подготовки студентов педагогического вуза: личностный аспект [монография] / Н.В. Ипполитова, М.А. Колесников, Е.А. Соколова. – Шадринск: Исеть, 2006. – 236 с.
9. *Капська А.Й.* Педагогіка живого слова: навч.-метод. посібник / А.Й. Капська. – К.: ІЗМН, 1997. – 304 с.
10. *Козуб М.В.* Формирование профессиональной готовности будущих учителей физической культуры к осуществлению здоровьесберегающей деятельности в школе: дисс. ... канд.пед. наук: 13.00.08 / Марина Васильевна Козуб. – Елец, 2007. – 221 с.
11. *Кузьмина Н.В.* Педагогическое мастерство учителя как фактор развития способностей учащихся / Н.В. Кузьмина // Вопросы психологи. – 1984. – №1. – С. 20–26.
12. *Линенко А.Ф.* Теорія і практика формування готовності студентів педагогічних вузів до професійної діяльності: автореф. дис. ... док. пед. наук: спец. 13.00.04 «Теорія і методика професійного навчання» / А.Ф. Линенко. – К., 1996. – 44 с.
13. *Мазур Н.П.* Поняття готовності та визначення структурних компонентів готовності майбутніх вчителів інформатики [Електрон. ресурс] / Н.П. Мазур. – Режим доступу: http://www.kspu.kr.ua/download/conf2013/section5/article_mazur.pdf

14. *Моляко В.О.* Психологічна готовність до творчої праці / В.О. Моляко. – К.: Знання. – 1989. – 48 с.
15. *Ортинський В.Л.* Педагогіка вищої школи: навчальний посібник для студентів ВНЗ / В.Л. Ортинський. – К., 2009. – С. 450–471.
16. *Сластєнин В.А.* Профессиональная готовность учителя к воспитательной работе: содержание, структура, функционирование / В.А. Сластєнин // Процесс подготовки учителя в системе высшего педагогического образования: межвуз. сб. науч. трудов / под ред. В.А. Сластєнина. – М., 1982. – С. 14–28.
17. *Сухомлинський В.О.* Духовний світ школяра // Вибрані твори: в 5 т. / В.О. Сухомлинський. – Т. 1. – К.: Рад. школа, 1976. – С. 209–396.
18. *Узнадзе Д.Н.* Общая психология / Д.Н. Узнадзе; пер. с груз. Е.Ш. Чомахидзе; под ред. И.В. Имедадзе. – СПб: Питер, 2004. – 413 с.
19. *Шапошнікова І.М.* Засоби реалізації завдань практичної підготовки майбутнього вчителя початкової школи / І.М. Шапошнікова // Наукові записки. Серія: Історичні та педагогічні науки: Вип. 46 / М-во освіти і науки України, НПУ імені М.П. Драгоманова; відп. ред. М.І. Шкіль; укл. П.В. Дмитренко, Л.Л. Макаренко. – Київ: НПУ, 2002. – С. 150–155.
20. *Якиманская И.С.* Личностно-ориентированное обучение / И.С. Якиманская. – М.: Наука, 1996. – 278 с.

Анотації

Юрій ЗАВАЛЕВСЬКИЙ, Таміла БЕРЕЖНА

Готовність учителя до формування здоров'я-збережувального середовища загальноосвітнього навчального закладу: сутність і структура

В статті з'ясовано різні підходи до визначення поняття готовності вчителя до професійної педагогічної діяльності. Охарактеризовано різні погляди дослідників щодо готовності майбутнього вчителя до здійснення здоров'язбережувальної діяльності. Зокрема, розкрито сутність поняття готовності учителя до формування здоров'язбережувального середовища загальноосвітнього навчального закладу. Визначено та описано структурні компоненти готовності вчителя до формування здоров'язбережувального середовища.

Ключові слова: готовність, структурні компоненти, здоров'язбережувальне середовище, мотивація, когнітивний компонент, емоційно-ціннісний компонент, практично-діяльнісний компонент, знання, уміння.

Юрий ЗАВАЛЕВСКИЙ, Тамила БЕРЕЖНАЯ

Готовность учителя к формированию здоровьесберегающей среды общеобразовательного учебного заведения: сущность и структура

В статье выяснены различные подходы к определению понятия готовности учителя к профессиональной педагогической деятельности. Охарактеризованы различные взгляды исследователей на готовность будущего учителя к осуществлению

Творчість імназистів

*Мала комаха
Гріється на сонці...
Йї теж хочеться
Тепла...*

Наталія ГОЛОВКО, 10-В клас

*Забіліло все навкруги,
Лиш голі дерева чорніють.
Зимо, зимо,
Як схожа все-таки ти
На моє життя!*

Ярослав РУДЕНКО, 10-Б клас

*Щастя – це крапля води в океані.
Але іноді
Хочеться віддати життя
За цю краплю...*

Надія САЄНКО, 10-А клас

здоровьесберегающей деятельности. В частности, раскрыта сущность понятия готовности учителя к формированию здоровьесберегающей среды общеобразовательного учебного заведения. Определены и описаны структурные компоненты готовности учителя к формированию здоровьесберегающей среды.

Ключевые слова: готовность, структурные компоненты, здоровьесберегающая среда, мотивация, когнитивный компонент, эмоционально-ценностный компонент, практически-деятельностный компонент, знания, умения.

Yuriy ZAVALEVSKIY, Tamila BEREZHNA

The teachers' readiness to formation of healthy environment of educational institution: the essence and structure

In the article revealed different approaches to the definition of teachers' professional readiness to educational activities based on the theoretical analysis of scientific and educational literature. And also described different views of researchers about the readiness of the future teacher to realization of healthy environment activities. In particular, disclosed the essence of the concept of readiness of teachers to formation of healthy environment of an educational institution. Described structural components of teachers' readiness to formation of healthy environment of an educational institution.

Keywords: readiness, structural components, healthy environment, motivation, cognitive component, emotional and evaluative component, almost-activity component, knowledge, skill.